

Ekonomi Politik Üzerine Notlar

16.06.2021 • DKP ABD Belgeleri, Ekonomi Politik Üzerine • Yeni Komünizm

Copyright © 1999 | Kaynak: https://revcom.us/a/special_postings/poleco_e.htm

Not: Bu belgenin Türkçe çevirisinin tamamını pdf formatında indirebilirsiniz.

[mks_icon icon="fa-book" color="#a01dc1" type="fa"] [mks_icon icon="fa-download" color="#a01dc1" type="fa"] İndirmek için: <http://yenikomunizm.com/wp-content/uploads/2021/06/ekonomipolitikuzerine.pdf>

Devrimci Komünist Parti ABD Merkez Komitesi, 1995 yılında daimi organlarını nesnel durumla ilgili bir araştırma yapmak üzere görevlendirdi. **“Ekonomi Politik Üzerine Notlar”** bu araştırmanın bir ürünüdür. Birkaç taslaktan geçmiş ve Mayıs 1998’de sonuçlandırılmıştır. Belge, parti safları içinde incelenip tartışılmış ve yayınlanmak üzere üzerinde bazı düzenlemeler yapılmıştır.

“Ekonomi Politik Üzerine Notlar”ın amacı esasen üç yönlüdür: Partinin 1980’lerdeki küresel siyasi ve ekonomik eğilimlere ilişkin analizinin güçlü ve zayıf yanlarına bakmak ve bunları değerlendirmek; “soğuk savaşın” sona ermesinden bu yana emperyalist dünya ekonomisinde ve emperyalistler arası ilişkilerde meydana gelen değişim ve dönüşümlerin kapsamlı ve gelişmekte olan bir analizini sunmak; ve daha fazla araştırma ve müzakere için temel meseleleri geniş bir şekilde tanımlarken, bu konular hakkında bazı ön düşünceler sunmaktır.

Makalenin özü, mevcut dünya durumunun analizidir; ancak belirtilen bu diğer iki yön, partinin teorik çalışması ve anlayışı açısından oldukça önemlidir. Makalenin bu yayınlanmış versiyonu için, dünya ekonomisindeki son gelişmeleri tartışan kısa bir dipnot da eklenmiştir.

Burada, “Ekonomi Politik Üzerine Notlar”ın mevcut dünya durumu hakkında ulaştığı bazı temel sonuçların yanı sıra, makalenin boğuştuğu sürece dair bazı önemli yeni unsurlar ve eğilimler üzerinde durmak faydalı olabilir.

“Ekonomi Politik Üzerine Notlar”, sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği’nin ve onun bloğunun 1989-91 dönemindeki çöküşünün, 1980’lerde zirveye çıkmakta olan dünyadaki çelişkilerin belirli bir çözüm biçimini temsil ettiğini analiz etmektedir. Makalede bahsedilen diğer faktörlerle bağlantılı olarak bu kararın sonucu, dünya kapitalizminin belirli bir yeniden yapılanması ve 1970’lerin ve 1980’lerin küresel birikim krizinin belirli bir şekilde aşılmasıdır.

Makale, 1990’lardaki emperyalist birikimin belirli bir dinamiğini tanımlamaktadır: Giderek artan bir şekilde küreselleşen dünya ekonomisinde yoğunlaşan ekonomik rekabetin damgasını vurduğu *yavaş büyüme ve kalıcı istikrarsızlık*. ABD’nin tek emperyalist süper güç olarak ortaya çıktığı, ancak dünya ekonomisinde 2.Dünya Savaşı sonrası dönemde oynadığı aynı türden “büyümenin lokomotifini” rolünü oynayamadığı bir durumdur.

Makale, dünya emperyalist ekonomisindeki “yoğun karmaşık” bir durumu inceliyor. Yüksek büyüme alanlarının yanı sıra bazı genişleme alanlarının da mevcut olduğu; yeni sermaye yatırım modellerinin gündemde olduğunu; daha büyük bir ekonomik entegrasyon süreci yaşandığını belirtiyor. Öte yandan dünyanın önemli yerlerinde krizler yaşanıyor. Dünyanın büyük bölümünde derinleşen bir şekilde ızdırap ve sefalet yaşanmaya devam ediyor.

Emperyalist ülkelerdeki ekonomik iyileşmeler ve genişlemeler, 2.Dünya Savaşı sonrası dönemde artan türden “imtiyazlı” sosyal harcamalara dönüşmedi; ve daha hızlı büyüyen ABD ekonomisinde “refah devleti” programlarının kapsamlı bir şekilde dağıtılması gündeme geldi. Sert ve yaşamı tehdit eden kemer sıkma politikaları, Üçüncü Dünya’yı adeta kasıp kavurdu.

“Ekonomi Politik Üzerine Notlar”, dünya durumundaki önemli yeni unsurlar ve eğilimler olarak gördüğü şeyleri tanımlar. Ancak bu fenomenleri, Lenin tarafından *Emperyalizm: Kapitalizmin En Yüksek Aşaması*’nda analiz edilen emperyalizmin temel çerçevesi içine yerleştirir ve onları aynı temel çelişkilerle belirlenmiş olarak görür. Bu belgede önemli bir referans ve tartışma noktası olan Amerika açısından Lenin’in emperyalizm kavramsallaştırması önemli şekillerde detaylandırılmıştır.

Son 15-20 yılda yaşanan ve 1990'larda hızlanan önemli bir gelişme, yüksek teknoloji birikiminin kutuplarıyla birlikte ve bunlarla bağlantılı olarak giderek daha entegre bir "küresel ucuz işgücü imalat ekonomisinin" gelişmesi durumudur. Milyarlarca insan, daha yoğun bir şekilde sömürülme ve/veya "kenarlara" itilme durumuyla karşı karşıya. Önemli bir şekilde, dünya ekonomisindeki büyümeye yüksek düzeyde işsizlik ve yetersiz istihdam eşlik etmektedir. "Ekonomi Politik Üzerine Notlar"ın öne sürdüğü bir fenomen aslında emperyalist gelişmenin bu aşamasında daha uzun vadeli bir birikim eğilimini ifade etmektedir.

Emperyalist dünya ekonomisinde teknoloji, küresel eşitsizliği ve toplumsal kutuplaşmayı artıracak şekilde gelişiyor ve uygulanıyor. Emperyalist küreselleşme, nüfusların büyük ölçüde yer değiştirmesine, geçimlik tarımın geniş çapta yıkımına ve doğal kaynakların yaygın şekilde yok edilmesine ve gezegen ekosistemlerinin zarar görmesine yol açmaktadır.

Kısacası, emperyalist dünya ekonomisinin mevcut durumu ve işleyişi, dünya çapında, özellikle de Üçüncü Dünya'da muazzam bir yer değiştirme, kargaşa ve ızdırap yaratıyor.

"Ekonomi Politik Üzerine Notlar", "büyük bir altüst oluş potansiyeli içeren bir geçiş döneminde" yaşadığımızı dair önemli bir siyasi sonuca varmaktadır. Bu "geçiş ve kargaşanın" doğası ve daha büyük stratejik sonuçları, makalede giriş biçiminde ele alınmaktadır. Ancak burada şu kadarını vurgulamak gerekir: Mevcut dünya durumunda, ulusal ve sınıfsal çelişkiler yoğunlaşmaktadır. Belgenin vurguladığı gibi, "devrimci ilerlemeler için; uzatmalı halk savaşlarının daha da gelişmesi ve ezilen uluslarda yenilerinin başlatılması için; emperyalist ülkelerde yürütülecek devrimci mücadeleler ve devrimci hazırlıklar için; ve mücadele yoluyla dünya çapında daha uygun koşulların yaratılması için pek çok temel mevcuttur."

DKP, "Ekonomi Politik Üzerine Notlar" belgesini dünyanın durumu ve köklü değişim beklentileri hakkındaki tartışmalara, değerlendirmelere ve teorik çalışmalara bir katkı olarak yayınlamaktadır. Yaklaşan yeni milenyumla birlikte, bu belgenin özel bir önem kazandığını düşünüyoruz. Pek çok insan "insanlığın geleceği" hakkında kafa yorarken, emperyalizmin ideologları serbest piyasaların, emperyalistlerin egemenliğindeki teknolojinin ve küreselleşmenin harikaları hakkında yutturmacaları öne sürmeye devam ediyor.

Hem bu çalışmayı ilerletmemize yardımcı olması açısından, hem de daha geniş bir diyalogu teşvik etmesi ve bu meseleler hakkında başkalarının da daha fazla cebelleşmesi açısından gelecek yorumları, eleştirileri ve önerileri memnuniyetle bekliyoruz.

Yazıyı okumak için PDF olarak indiriniz: [Ekonomi Politik Üzerine Notlar](#)

Not: Metinde atıfta bulunulan *Revolutionary Worker* yazılarının çoğuna gazetenin web sitesinden ulaşılabilir. *Revolution* ve *A World To Win* dergilerini temin etmek için: Liberation Distributors, P.K. 5341, Chicago, IL 60680.